

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๒

บทบรรณาธิการ

คำถาม ผู้รับจำนองมีหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังลูกหนี้ให้ชำระหนี้ได้ก่อน
จำนองให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนอง แต่เมื่อ
นับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองจนถึงวันฟ้องเป็นเวลา
กว่า ๖๐ วัน การบอกกล่าวบังคับจำนองชอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๐๒/๒๕๖๒

แม้โจทก์และจำเลยทั้งสามจดทะเบียนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน
เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ก่อนพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับ คือ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์
๒๕๕๘ ก็ตาม แต่การที่โจทก์ผู้รับจำนองประสงค์จะบังคับจำนองนับจากนั้น โจทก์ก็ต้อง
ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๒๔ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่
ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อน
ว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับ
คำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดี
ต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้” โดยโจทก์ผู้รับ
จำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังจำเลยทั้งสามลูกหนี้ก่อนว่า ให้ชำระหนี้
ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่จำเลยทั้งสามลูกหนี้ได้รับ
คำบอกกล่าวบังคับจำนองนั้น ดังนั้น เมื่อโจทก์มีหนังสือทวงถามและบอกกล่าวบังคับจำนอง
ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดระยะเวลาให้จำเลยทั้งสามชำระหนี้และได้ถอน
จำนองให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถามและบอกกล่าวบังคับ
จำนองดังกล่าว จำเลยทั้งสามได้รับหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน
๒๕๕๙ อันเป็นการกำหนดระยะเวลาน้อยกว่าหกสิบวันซึ่งเป็นกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้
ชัดเจนแน่นอนแล้ว จึงนำระยะเวลา ๓๐ วัน ตามหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองไป
รวมกับระยะเวลาหลังจากนั้นจนถึงวันฟ้องว่าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันแล้ว
หาได้ไม่ กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสามลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๒๔ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำถาม ผู้ถือหุ้นซึ่งยังไม่ได้ชำระค่าหุ้นของบริษัทจะใช้สิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นฟ้องคดีแทนบริษัทเรียกค่าสินไหมทดแทนแก่กรรมการหรือบุคคลภายนอกที่ร่วมกับการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๖๑/๒๕๖๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๖๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้ากรรมการทำให้เกิดเสียหายแก่บริษัท บริษัทจะฟ้องร้องเรียกเอาสินไหมทดแทนแก่กรรมการก็ได้ หรือในกรณีที่บริษัทไม่ยอมฟ้องร้อง ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งคนใดจะเอาคตินั้นขึ้นว่าก็ได้ เช่นนี้การเป็นผู้ถือหุ้นที่จะมีสิทธิเรียกให้กรรมการบริษัทรับผิดชอบในกรณีนี้ย่อมต้องพิจารณาจากฐานะการเป็นผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ มิใช่พิจารณาจากการส่งใช้เงินค่าหุ้นอันเป็นกระบวนการในการรวบรวมทุนของบริษัทอีกส่วนหนึ่งซึ่งเมื่อผู้ถือหุ้นยังส่งใช้เงินค่าหุ้นไม่ครบถ้วนย่อมเป็นหน้าที่ของกรรมการบริษัทที่จะดำเนินการเรียกให้ผู้ถือหุ้นส่งใช้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๒๐ และมาตรา ๑๑๒๑ เมื่อโจทก์ทั้งสองมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท ป. ไม่ว่าจะการถือหุ้นดังกล่าวจะได้มีการส่งใช้เงินค่าหุ้นครบถ้วนหรือไม่ โจทก์ทั้งสองย่อมมีอำนาจฟ้องให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ รับผิดชอบในฐานะที่เป็นกรรมการทำให้เกิดเสียหายแก่บริษัทตามมาตรา ๑๑๖๙ วรรคหนึ่ง ได้ แต่สำหรับจำเลยที่ ๓ เป็นบุคคลภายนอกมิใช่กรรมการของบริษัท ป. แม้โจทก์ทั้งสองจะอ้างว่าจำเลยที่ ๓ รวมกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งเป็นกรรมการบริษัท ป. ยกยอกเงินของบริษัทไปเป็นประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการทำละเมิดต่อบริษัท ป. ก็ตาม แต่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้สิทธิผู้ถือหุ้นฟ้องแทนบริษัทในกรณีนี้ได้ คำฟ้องโจทก์ทั้งสองเป็นการอาศัยสิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัทมากล่าวล่วงหน้าฟ้องร้องคดีเพื่อบังคับบุคคลภายนอกบริษัทซึ่งไม่อาจกระทำได้เพราะไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๑๖๙ โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๓

คำถาม เจ้าของที่ดินตามโฉนดขายที่ดินโดยการส่งมอบให้ผู้ซื้อเข้าครอบครอง ต่อมาเจ้าของที่ดินตามโฉนดนำที่ดินไปจดทะเบียนจำนองโดยผู้ซื้อยินยอมจะมีผลต่อการนับระยะเวลาในการที่จะได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๔๖/๒๕๖๔

ผ. ชายที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้อง เมื่อการครอบครองที่ดินพิพาทของผู้ร้องไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดได้แย่งคัดค้าน การเข้าครอบครองที่ดินพิพาทของผู้ร้องจึงเป็นการเข้าครอบครองโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของแล้ว การนับระยะเวลาในการครอบครองติดต่อกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒ ถือเอาระยะเวลาครอบครองของฝ่ายผู้ครอบครองเท่านั้น การที่ ผ. นำที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนจำนองจึงหา มีผลกระทบต่อการนับระยะเวลาในการครอบครองปรปักษ์ที่ดินพิพาทไม่ เมื่อผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ จนถึงวันฟ้องเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๐ ปี แล้วผู้ร้องได้ไปขึ้นกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒

คำถาม ผู้เยาว์เป็นฝ่ายเข้าไปเล่นในบ้านที่เกิดเหตุเอง โดยไม่มีผู้ชักนำ หากมีผู้กระทำต่อผู้เยาว์ในทางเสื่อมเสียและเสียหาย ผู้กระทำจะมีความผิดฐานพรากผู้เยาว์หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๕๓/๒๕๖๔

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม กฎหมายบัญญัติโดยมีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองอำนาจของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลผู้เยาว์ และปกป้องมิให้ผู้ใดมาก่อการรบกวนหรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระทั่งต่ออำนาจปกครองไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย ผู้เยาว์แม้จะไปอยู่ที่แห่งใดหากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลยังดูแลเอาใจใส่อยู่ ผู้เยาว์ย่อมอยู่ในอำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลตลอดเวลาโดยไม่ขาดตอน ทั้งเป็นการลงโทษผู้ที่ละเมิดต่ออำนาจปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล นอกจากนี้กฎหมายมิได้จำกัดคำว่า “พราก” โดยวิธีการอย่างไร และไม่ว่าผู้เยาว์จะเป็นฝ่ายเข้าไปในที่เกิดเหตุโดยมีผู้ชักนำหรือไม่ มีผู้ชักนำ หากมีผู้กระทำต่อผู้เยาว์ในทางเสื่อมเสียและเสียหายย่อมถือได้ว่าเป็นความผิด การที่โจทก์ร่วมที่ ๒ ซึ่งอาศัยอยู่กับโจทก์ร่วมที่ ๑ ไปเล่นภายในบ้านของจำเลย ไม่ว่า

โจทก์ร่วมที่ ๒ จะเข้าไปเองหรือจำเลยชักชวนหรือพาเข้าไป เมื่อโจทก์ร่วมที่ ๒ ถูกจำเลยกระทำอนาจารโดยใช้กำลังประทุษร้าย การกระทำของจำเลยดังกล่าวทำให้อำนาจปกครองดูแลของโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็นมารดายอมถูกตัดขาดพรากไปโดยปริยาย ถือได้ว่าเป็นการพาและแยกโจทก์ร่วมที่ ๒ ไปจากความปกครองดูแล และล่องละเมิดอำนาจปกครองของโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็นมารดา อันเป็นความหมายของคำว่าพรากแล้ว การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม

คำถาม กรรมการผู้มีส่วนอำนาจกระทำการแทนบริษัทลงลายมือชื่อในเช็คไม่ได้ประทับตราสำคัญของบริษัทและไม่ได้เขียนว่ากระทำการแทนบริษัท ต้องร่วมกับบริษัทรับผิดชอบผู้ทรงหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๔๖/๒๕๖๓

จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล การดำเนินการใด ๆ ย่อมต้องทำผ่านทางผู้แทนคือจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีส่วนอำนาจกระทำการแทนและการส่งจ่ายเช็คพิพาท ๘ ฉบับของจำเลยที่ ๒ ถือเป็นการกระทำตามหน้าที่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของจำเลยที่ ๑ ในการชำระราคาสินค้าที่จำเลยที่ ๑ ว่าจ้างโจทก์ผลิต ก็ตาม แต่ในเรื่องตัวเงินนั้นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้บุคคลผู้ลงลายมือชื่อในเช็คต้องรับผิดชอบเนื้อความในเช็คและมาตรา ๙๐๑ บัญญัติให้บุคคลผู้ลงลายมือชื่อส่งจ่ายในเช็คปฏิเสธความรับผิดชอบเนื้อความในเช็คได้ก็ต่อเมื่อกระทำแทนบุคคลอื่นและเขียนแถลงว่ากระทำการแทนบุคคลอื่นเท่านั้น ดังนั้น การที่เช็คพิพาท ๘ ฉบับ มีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ลงลายมือชื่อส่งจ่ายโดยไม่ได้ประทับตราสำคัญของจำเลยที่ ๑ อันจะถือว่าจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ส่งจ่ายเช็ค และไม่ได้เขียนข้อความให้เห็นว่ากระทำแทนจำเลยที่ ๑ เช่นนี้ จึงต้องถือว่าจำเลยที่ ๒ กระทำในนามส่วนตัวด้วยและต้องรับผิดชอบเนื้อความในเช็คซึ่งมีมูลหนี้จากการที่จำเลยที่ ๑ ต้องชำระค่าจ้างผลิตสินค้าให้โจทก์และเมื่อมีการชำระเงินตามเช็คเพียงบางส่วนยังไม่ครบถ้วน จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินในส่วนที่ค้างชำระแก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์

บรรณาธิการ